

Informe

Entitats ambientals 2015

www.elpanoramic.org

Un projecte promogut per:

Amb el suport de:

Autors/es: Laura Chipre, Montse Fernández i Pau Vidal.

Maig 2016

Índex

1. El Panoràmic	4
2. Resum executiu.....	7
3. Les organitzacions ambientals.....	9
3. Les persones.....	15
4. Els recursos econòmics.....	27
5. Espais i equipaments.....	35
6. Reptes de futur	40
7. Annexos	47

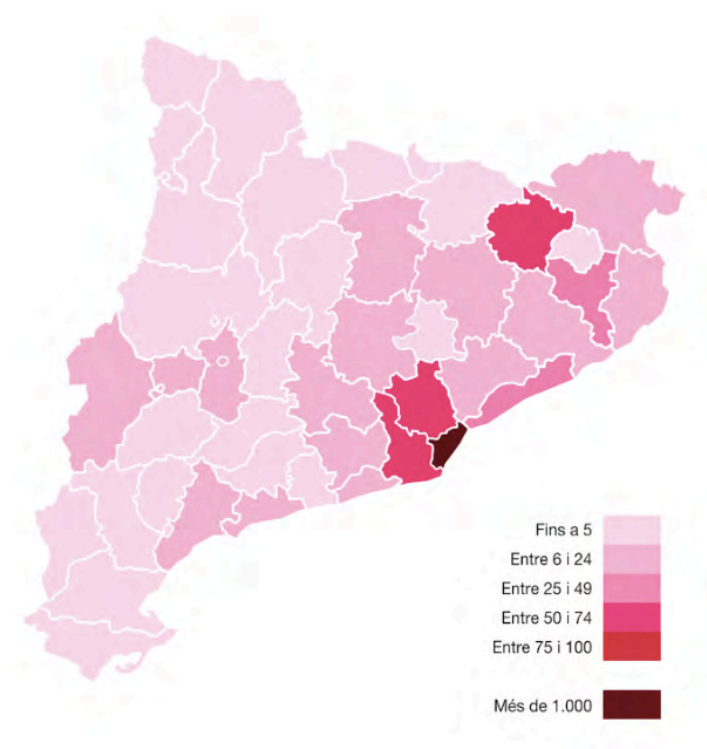
1. El Panoràmic

El Panoràmic és un projecte que va néixer l'any 2014 amb l'objectiu de ser una eina per a la millora i l'enfortiment del món associatiu. Es tracta d'una recerca impulsada pel Consell d'Associacions de Barcelona –CAB– i fruit de les reflexions recollides en el 2n Congrés de les Associacions de Barcelona que aporta informació sobre l'abast del teixit associatiu i posa de manifest la seva força, disposant de dades sobre la seva situació i evolució.

Després de l'èxit de la primera edició, des de les mateixes entitats de la ciutat es va expressar l'interès per estendre territorialment el Panoràmic a tot Catalunya i també a les diferents formes jurídiques que formen el món no lucratiu. En 2015 s'ha dut a terme l'extensió del Panoràmic sense que això impliqui la pèrdua dels valors que donen sentit a l'estudi com és el treball des de la proximitat i el coneixement mutu.

El resultat ha estat una participació de 1.856 entitats no lucratives de tot el territori que permet començar a dibuixar el mapa del món no lucratiu català i que s'anirà completant en les pròximes edicions. La grandària de la mostra permet realitzar informes complementaris per tal d'aprofundir en territoris i sectors concrets. En el present informe, el focus es centra en les entitats ambientals.

Mapa 1: Mapa de participació en el Panoràmic 2015

Coneixement

La generació de dades contribueix a identificar temes de millora i posar llum sobre les percepcions. El coneixement ajuda a fer-se més forts

Visibilitat

Les xifres de dimensió i la informació sobre les activitats que es realitzen donen visibilitat davant la societat a un sector del qual sovint no hi ha dades

Reconeixement

La informació objectiva contribueix al reconeixement social de la feina que es realitza i els valors que es promouen en el camí cap a la transformació social

Incidència política

A partir de preguntes sobre el posicionament del sector es contribueix a la millora de les accions d'incidència política

Dimensió

Les entitats formen part de la vida del país però cal contextualitzar-les per tal de saber quin lloc ocupen a la societat

2. Resum executiu

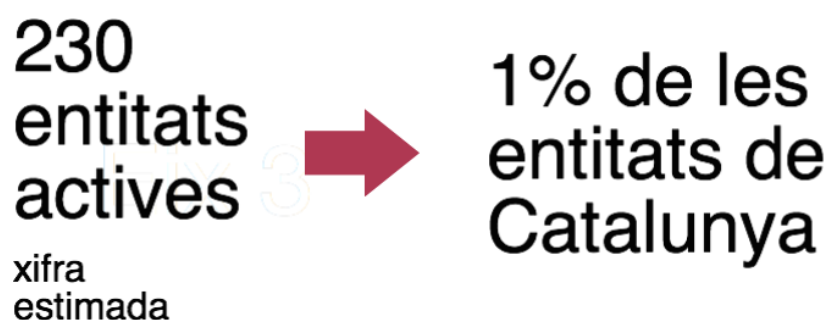
- Les entitats ambientals a Catalunya representen l'1% del total d'entitats sense ànim de lucre que han participat en el Panoràmic, el que es tradueix en un total de 60 entitats.
- El 30% de les entitats han estat constituïdes a la primera dècada del s. XXI i s'ha mantingut un creixement constant des de la transició.
- El 90% de les entitats ambientals participants són associacions.
- L'àmbit predominant d'actuació de les entitats ambientals és, agrupant el 38% de les organitzacions, el de l'ecologia i la protecció de la natura.
- Els òrgans de govern de les organitzacions ambientals tendeixen a l'equilibri en la representació per sexes, igual que passa amb les persones sòcies i voluntàries, que s'emmarquen a la forquilla 40%-60%. No obstant, 70% de les persones remunerades són dones.
- El 64% de les entitats ambientals compten amb persones voluntàries, i un 44% compta amb personal remunerat. El 56% d'entitats ambientals (d'entre les que han participat) no compten amb persones destinatàries.
- El 46% de les entitats té uns ingressos de fins a 15.000€; i les despeses d'aquestes s'adapten força a l'estructura dels seus ingressos.
- El 49% dels recursos de les entitats ambientals provenen de fonts pròpies i el 42% de fonts públiques.
- En termes generals, les entitats ambientals estan satisfetes amb els espais, equipaments i/o instal·lacions que utilitzen o dels quals disposen; el 55% es mostra satisfet o molt satisfet.
- Els tres reptes prioritaris de les organitzacions ambientals són: l'ampliació i implicació de la base social, el treball en xarxa i la millora del treball d'incidència política.

3. Les organitzacions ambientals

El Panoràmic ha recollit gairebé 2.000 respostes de les entitats catalanes. La grandària de la mostra permet realitzar informes complementaris per tal d'aprofundir en territoris i sectors concrets. En el present informe, el focus se centra en les entitats ambientals. Es consideren com entitats ambientals a les organitzacions sense afany de lucre i de caràcter privat que tenen com a àmbit prioritari d'actuació la custòdia del territori, ecologia i protecció de la natura, la defensa i protecció d'animals i les energies alternatives.

A Catalunya s'estima que hi ha 230 entitats ambientals actives, xifra que suposa l'1% de les entitats sense ànim de lucre catalanes.

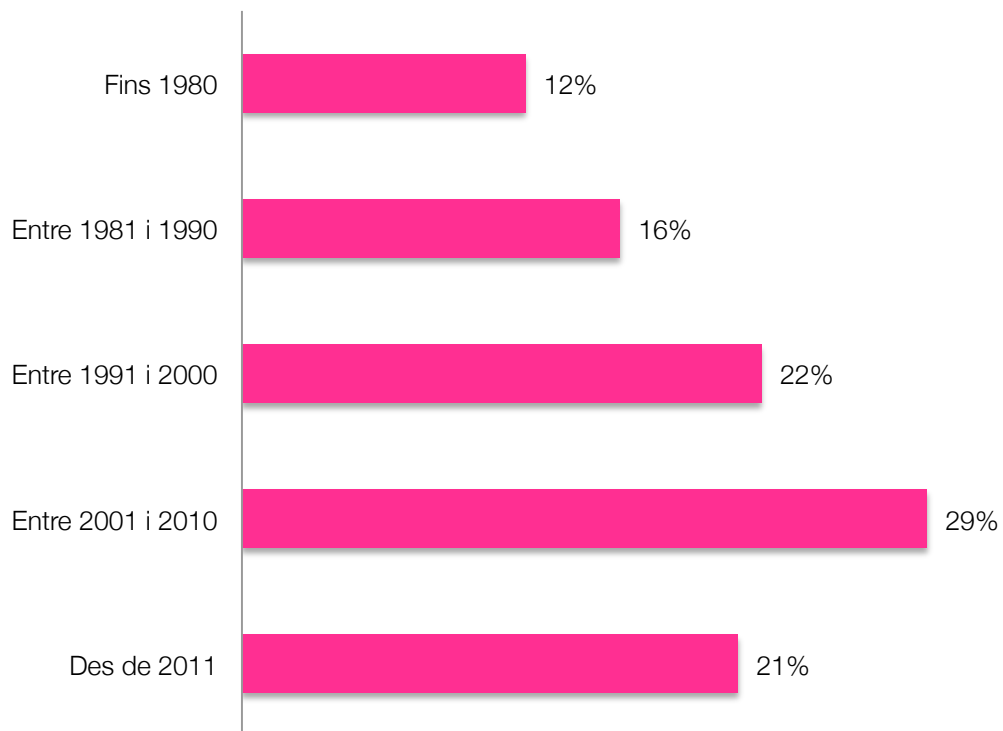
Esquema 1 Nombre d'entitats ambientals actives

Un primer element a analitzar és l'any de constitució de les entitats ambientals, el qual es concentra en l'actual segle. El 29% de les organitzacions ambientals van crear-se a la primera dècada del segle XXI i el 21% a partir del 2011. En conjunt des de l'any 2000 es van crear la meitat de les actuals entitats ambientals. Aquesta xifra és 9 punts superior a la del conjunt del món no lucratiu del país.

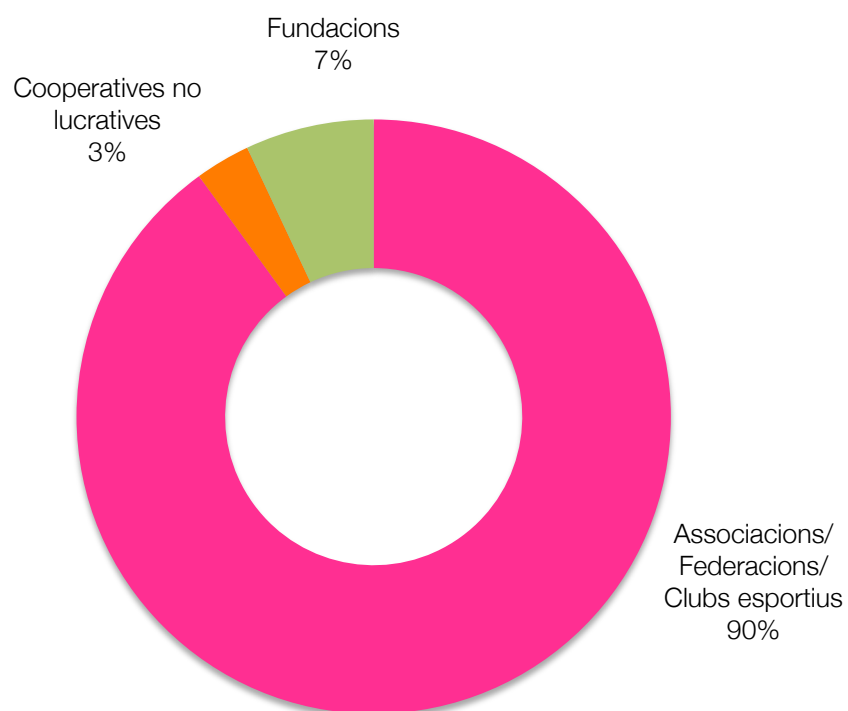
Les temàtiques ambientals, juntament amb els drets civils com els drets econòmics, socials i culturals, el drets LGTBI, etc., han pres protagonisme en les darreres dècades, fet que es troba alineat amb aquests resultats.

Gràfic 2 Any de constitució de les entitats ambientals

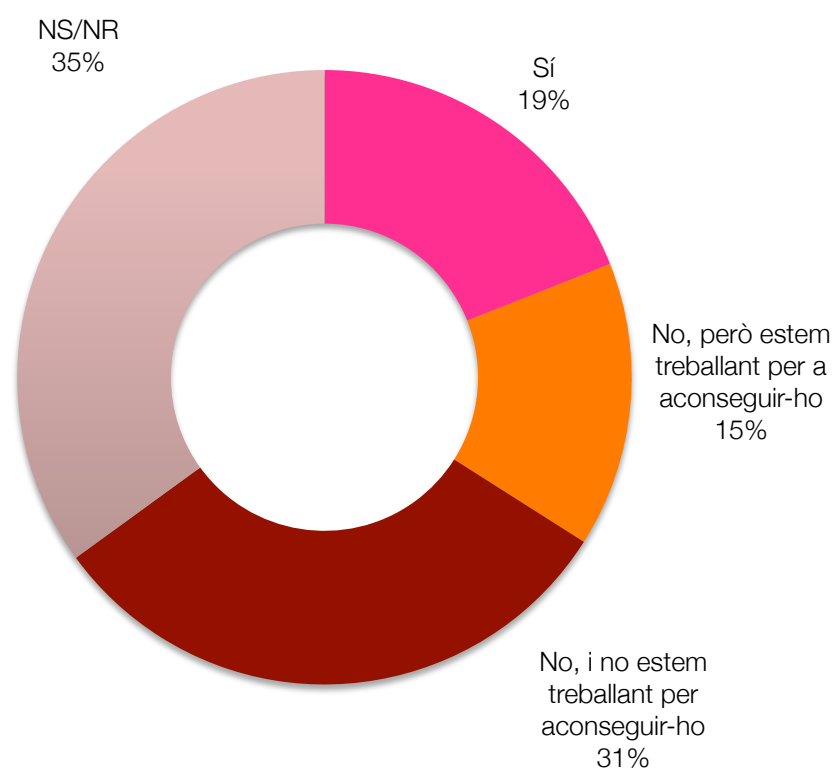
El 90% de les entitats analitzades per aquest informe té la forma jurídica d'associació. El 7% són fundacions i el 3% cooperatives no lucratives.

Gràfic 3 Forma jurídica de les organitzacions ambientals analitzades

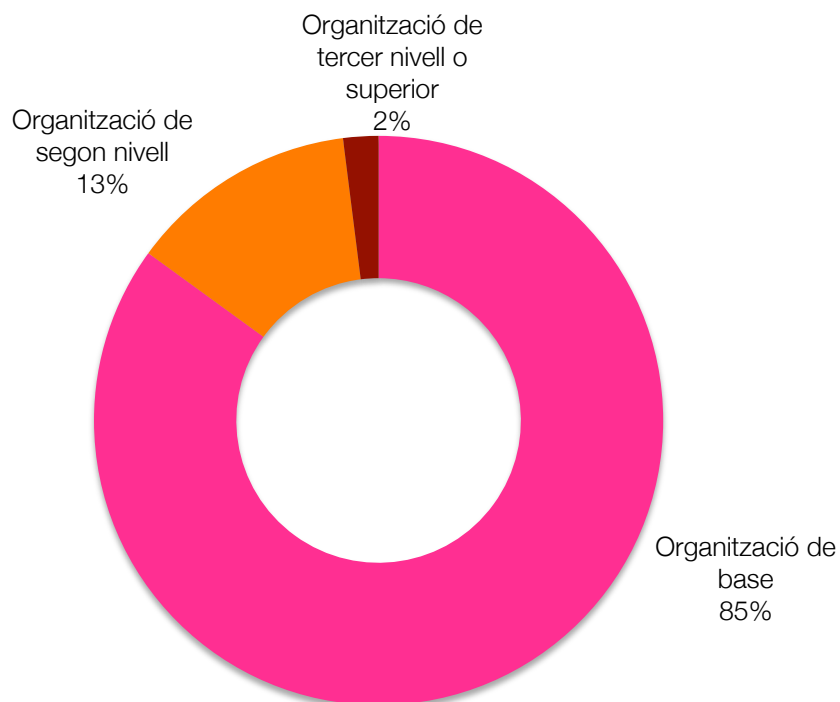
El 19% de les associacions ambientals afirma estar declarada d'utilitat pública, és a dir, comptar amb el reconeixement de l'Administració sobre l'interès general de la seva missió. Mentre que un 15% està treballant per aconseguir aquest reconeixement de l'administració. D'altra banda, el 31% afirma no estar declarada d'utilitat pública i ni tampoc estar treballant per aconseguir-ho.

Gràfic 4 Declaració d'utilitat pública

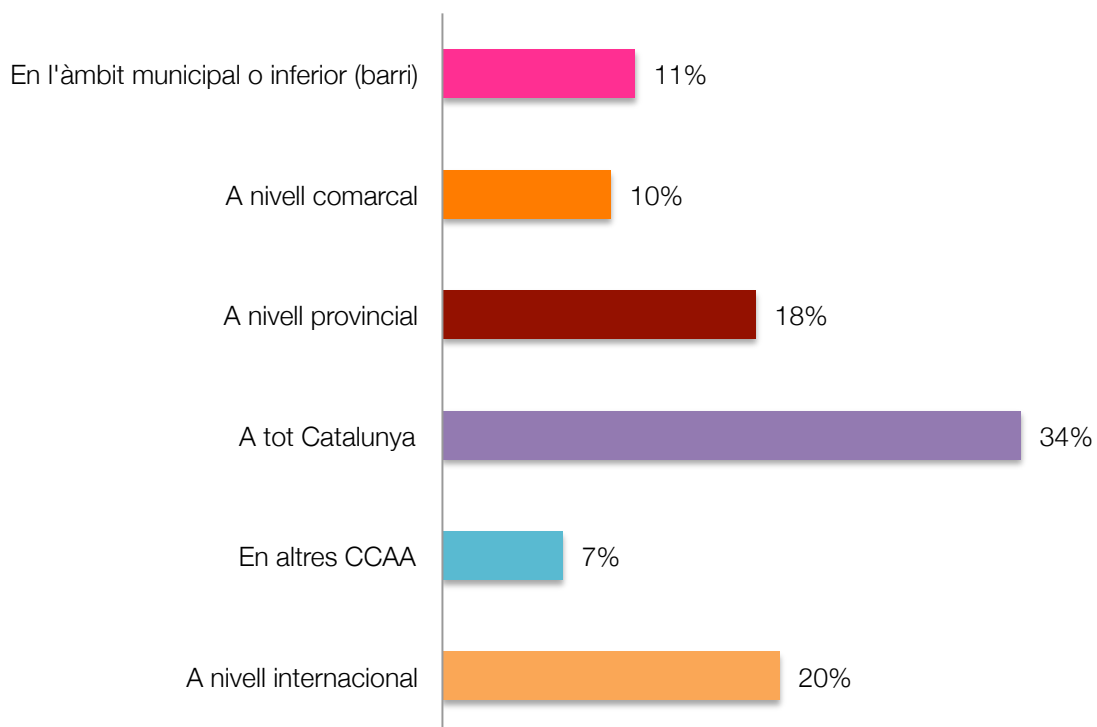
Les organitzacions poden ser de base o de segon/tercer nivell; les entitats de base són aquelles que agrupen a persones i les de segon/tercer nivell agrupen entitats. En el sector ambiental català es caracteritza per l'associacionisme de base, que representa un 85% de les entitats que han participat en el Panoràmic. En canvi, les entitats de nivell superior representen el 15%.

Gràfic 4 Nivell de l'organització

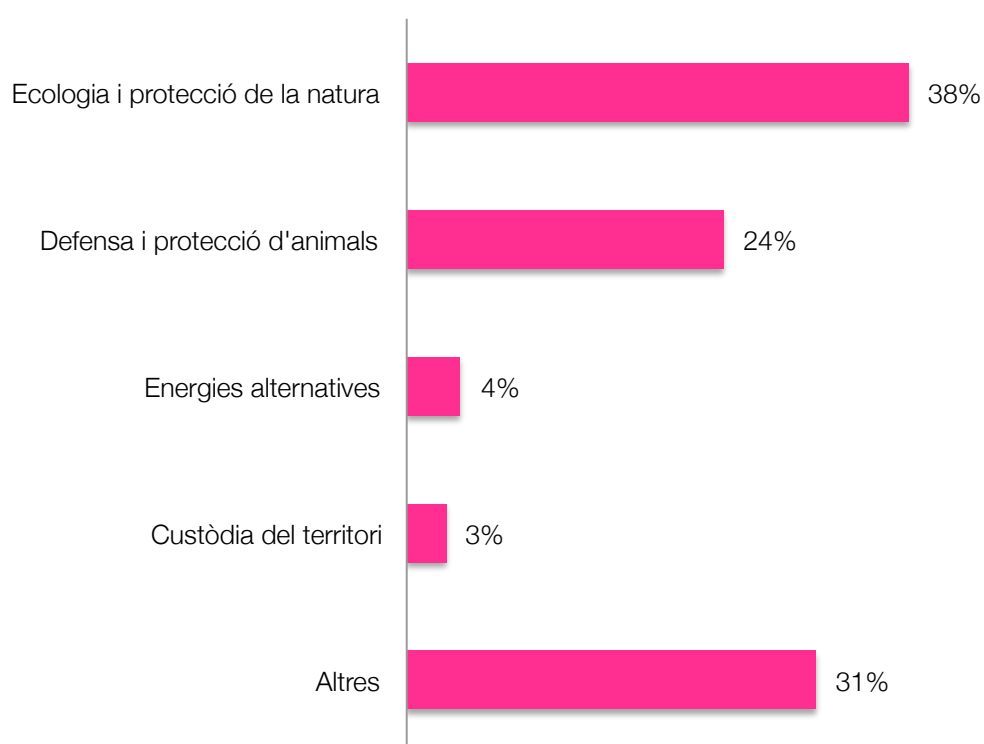
El 34% de les entitats ambientals desenvolupa la seva activitat en l'àmbit català. El 18% realitza les activitats a l'àmbit provincial i el 10% en el comarcal. Pel que fa a l'activitat exterior, el 20% realitza activitats també en l'àmbit internacional.

Gràfic 5 Àmbit territorial d'actuació de les entitats (pregunta multi-resposta).

En relació a l'àmbit d'actuació de les entitats ambientals, predomina l'ecologia i la protecció de la natura, que agrupa el 38% de les organitzacions ambientals participants en el Panoràmic. A més, hi ha un 24% de les organitzacions que s'han situat en el subàmbit de defensa i protecció dels animals. El 31% de les entitats, que han respost "Altres", agrupen opcions com l'educació ambiental, la mobilitat sostenible o la incidència política, la conservació i millora, la sensibilització o l'assessorament i mediació.

Gràfic 6 Subàmbit d'actuació prioritari de les entitats de base

"Fa poc que som entitat de segon grau i tot i tenir 15 entitats interessades en l'adhesió, que ja tenien relació amb l'entitat, estem treballant en el document d'adhesió de règim intern"

Extret de les preguntes obertes

4. Les persones

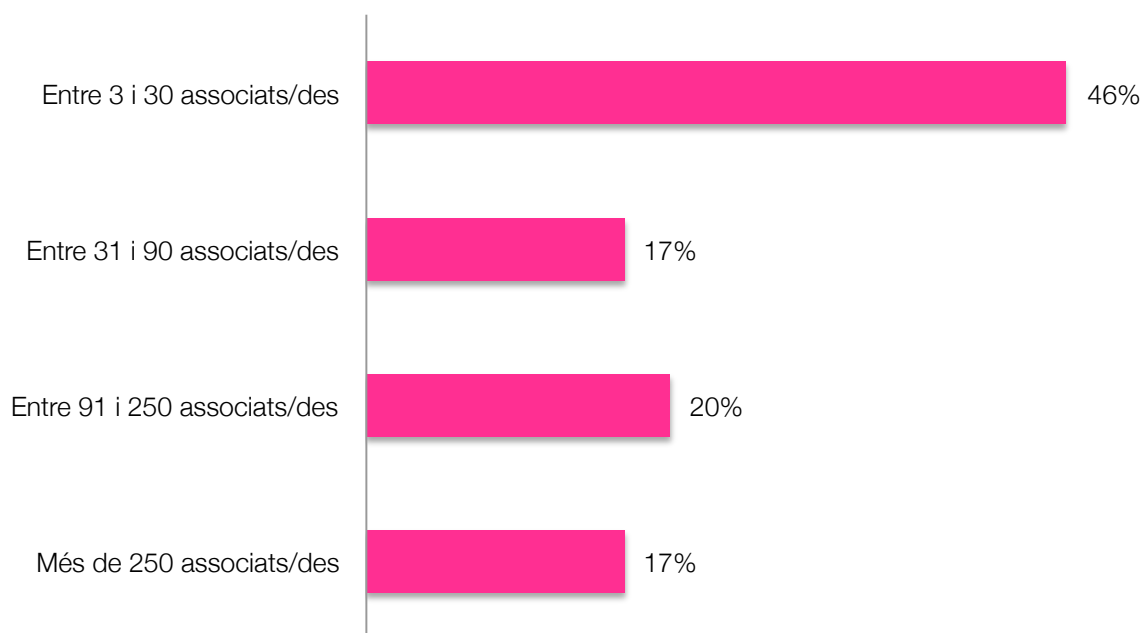
4.1. Persones sòcies

Les entitats compten amb persones associades, voluntàries, col·laboradores, destinàries de les activitats, etc. En conjunt, tots aquests grups es poden definir com a ciutadania activa que s'implica, a través de les organitzacions, per aconseguir uns objectius comuns.

Les persones associades són l'element indispensable de la vida associativa. El Panoràmic aporta informació sobre aquest col·lectiu. Una de les primeres dades que s'analitzen és la grandària de les associacions en funció de les persones associades que en formen part.

S'han establert 4 grups per analitzar el nombre de persones sòcies de les entitats: d'entre 3 i 30 persones associades, d'entre 31 i 90, d'entre 91 i 250 i de més de 250 (aquests grups s'han establert fent un arrodoniment a partir dels quartils). La distribució per trams mostra una major presència d'entitats d'entre 31 i 90 persones associades -46%-, i en canvi un percentatge relativament petit d'entitats de més de 250 persones associades -17%-. Si es comparen les dades amb els resultats del Baròmetre ambiental, es confirma la presència de força entitats petites (el 47% el 2014 tenia menys de 50 persones associades).

Gràfic 7 Associacions segons el nombre de persones associades (per trams)

Nivell A

Assistència a les assemblees, participació continuada en les activitats, col·laboració en l'organització d'aquestes, assumpció de responsabilitats en l'associació i, si és el cas, pagament de quota d'associat/da.

Nivell B

Assistència a les assemblees, participació puntual en les activitats organitzades per l'associació i, si és el cas, pagament de la quota d'associat/da.

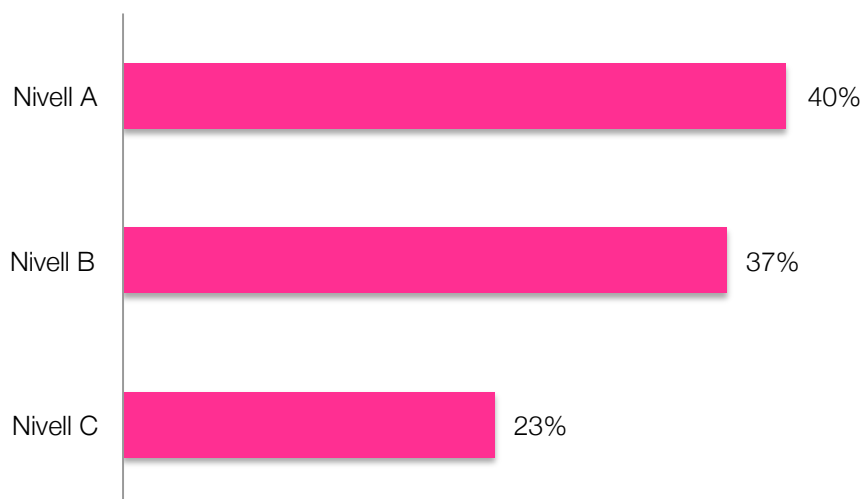
Nivell C

Participació puntual en les activitats de l'associació i, si és el cas, pagament de la quota d'associat/da.

Per tal de poder analitzar com s'impliquen les persones sòcies en el dia a dia de l'organització, s'han establert tres nivells de participació. El nivell A fa referència al grau més alt d'implicació i el C al més baix.

Els resultats obtinguts mostren que el nivell d'implicació A és el majoritari -40% del total de persones associades-. De manera contrària, el nivell d'implicació C és el menys freqüent -23%-. Aquestes dades indiquen per tant que les entitats ambientals que han participat en el Panoràmic tenen uns nivells de participació entre les persones sòcies força alts –participació en assemblees, activitats, assumpció de responsabilitats...-.

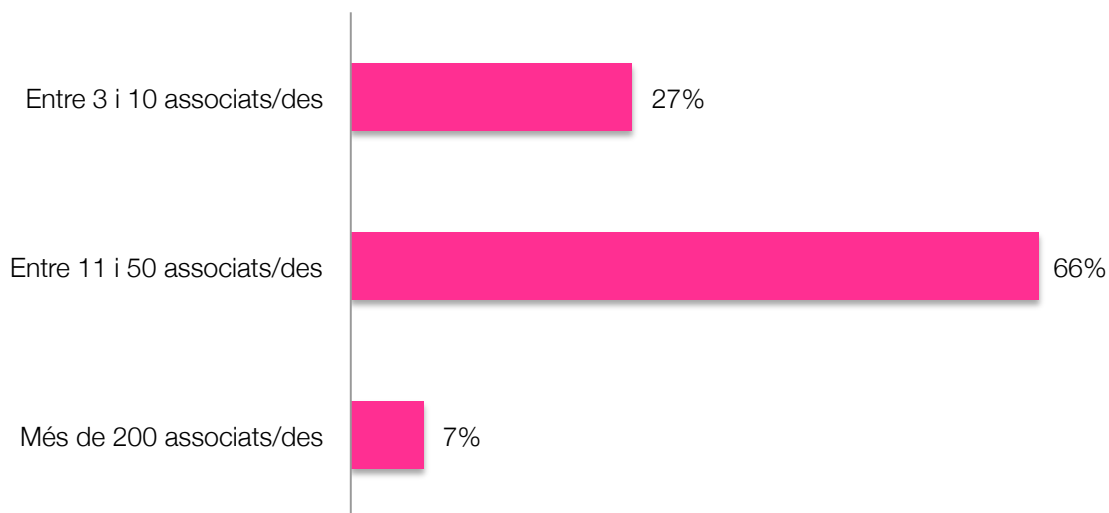
Gràfic 8 Persones associades segons nivells d'implicació

4.2. L'assemblea i la junta directiva

Les associacions compten amb dos òrgans per a la presa de decisions, l'assemblea és el màxim òrgan sobirà, la qual pot delegar en la junta directiva. Pel que fa la participació en l'assemblea, en 6 de cada 10 hi participen entre 11 i 50 associats/des. En el 27% de les entitats la participació és d'entre 3 i 10 persones i en el 7% restant se supera les 50 persones.

Gràfic 9 Total persones participants a la darrera assemblea de 2014

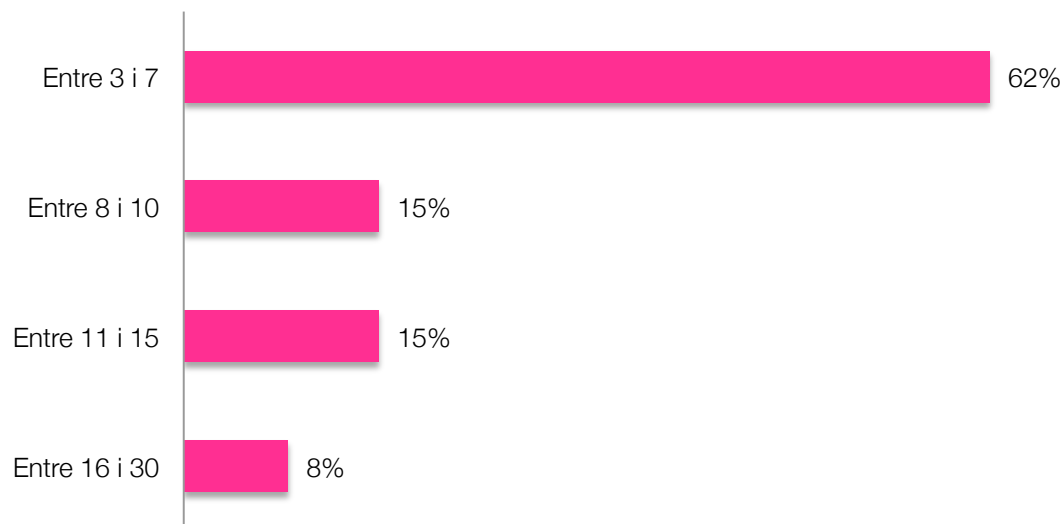

“L'assistència a l'assemblea és un requisit per formar part de l'associació. La junta directiva és molt petita, però les decisions es prenen en assemblees entre tots. També hi ha una comissió permanent voluntària per quan cal prendre decisions a curt termini o cal fer alguna cosa extra que no pot assumir l'assemblea”

Extret de les preguntes obertes

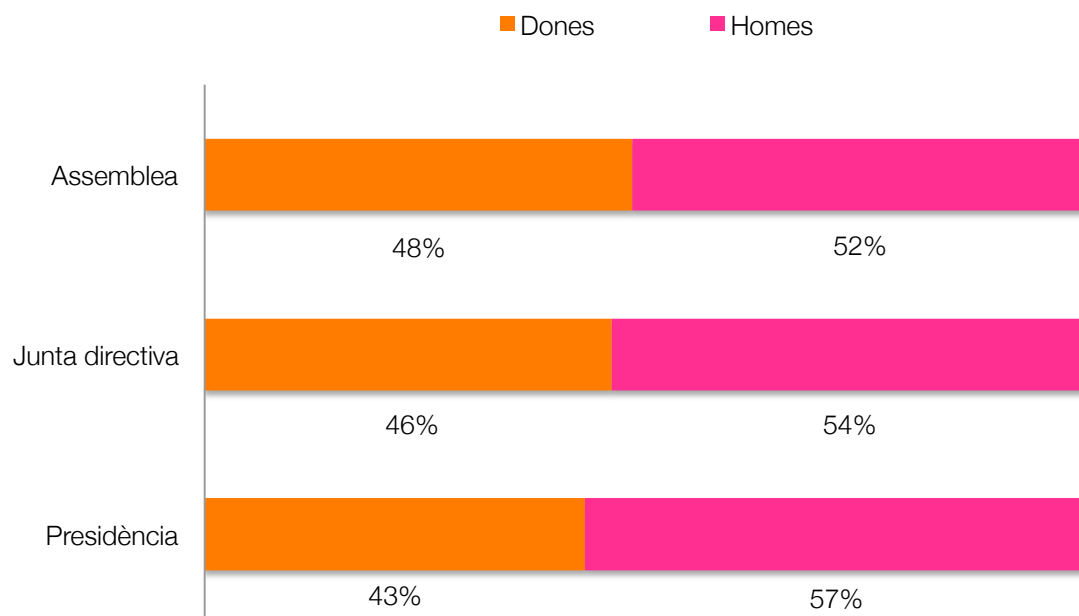
El 62% de les juntes directives estan formades per entre 3 i 7 persones. De fet, de mitjana, segons el Baròmetre del Tercer Sector Ambiental i amb dades del 2014, les juntes directives estan formades per unes 7 persones.

Gràfic 10 Nombre de persones que formen la junta directiva (per trams)

La participació de dones i homes varia en assemblees, juntes i en el càrrec de presidència. S'observa una tendència a l'equilibri en la participació que oscil·la en tots 3 casos dins d'una forquilla d'entre el 40%-60%, encara que hi ha diferències segons l'òrgan. A les assemblees les dones representen el 48% de la participació. La xifra en el cas de les juntes es redueix en 2 punts -46% són dones i 54% homes-. Pel que fa als càrrecs de presidència, el 43% l'ocupen dones i el 57% homes.

Gràfic 12 Persones assistents a la darrera Assemblea, membres de la Junta Directiva i presidència per sexe

4.3. Persones voluntàries

El 64% de les entitats ambientals compta amb persones voluntàries en els seus equips. Aquesta xifra és 5 punts superior a la del conjunt de la ciutat que se situa en el 70%. El concepte de voluntariat ha anat evolucionant al llarg del temps i, cada cop més, s'aposta per una visió que sigui inclusiva amb les diferents realitats associatives. De fet, l'actual marc normatiu recull aquesta mirada àmplia del voluntariat que també s'ha fet palès a través de les preguntes obertes del qüestionari.

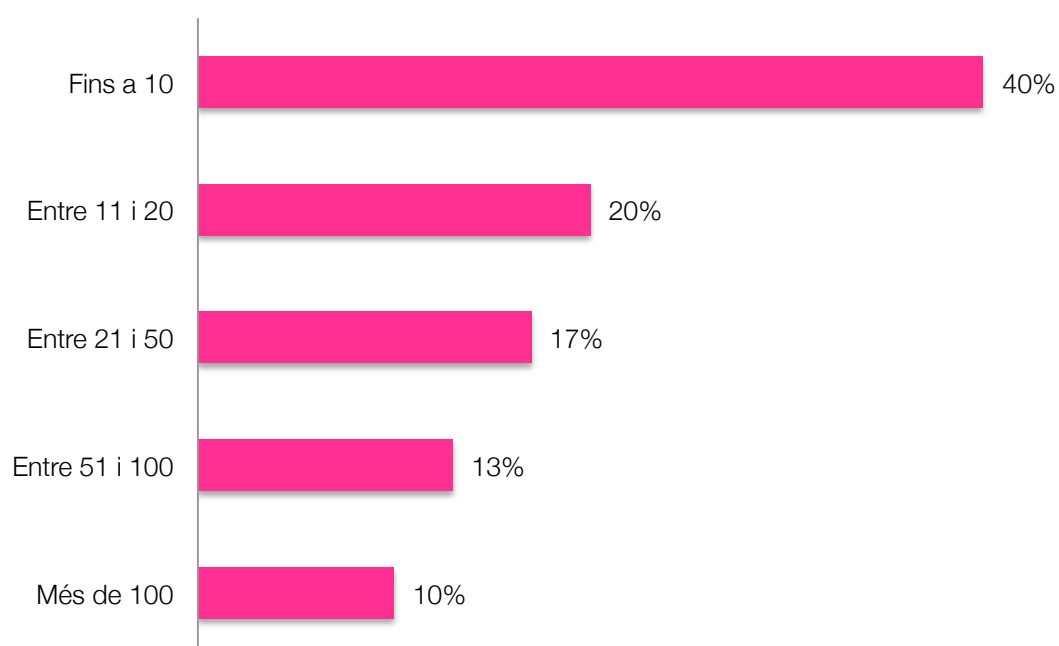
La nova normativa de 2015, que concep **el voluntariat** des d'una visió àmplia de participació, el defineix com: *Conjunt d'accions i activitats d'interès general motivades per l'altruisme i la voluntat de transformació social que aconsegueixen persones físiques, denominades voluntaris, que participen en projectes en el marc d'una activitat associativa o bé en programes específics de voluntariat d'una entitat sense ànim de lucre* (Llei 25/2015 del Voluntariat i de Foment de l'Associacionisme aprovada pel Parlament de Catalunya el 30 de juliol del 2015).

Gràfic 13 Entitats que compten amb persones voluntàries (no socis/es)

Entre aquestes entitats amb equips voluntaris, el més habitual és que comptin amb entre 1 i 10 persones voluntàries –el 40% de les entitats–, tot i que un 20% compta entre 11 i 20 persones voluntàries. Aquestes xifres es veuen reforçades pels resultats del Baròmetre de Tercer Sector Ambiental, que definia que, el 2014, el 72% de les entitats tenia fins a 20 persones voluntàries.

Gràfic 14 Entitats segons el nombre de persones voluntàries no associades

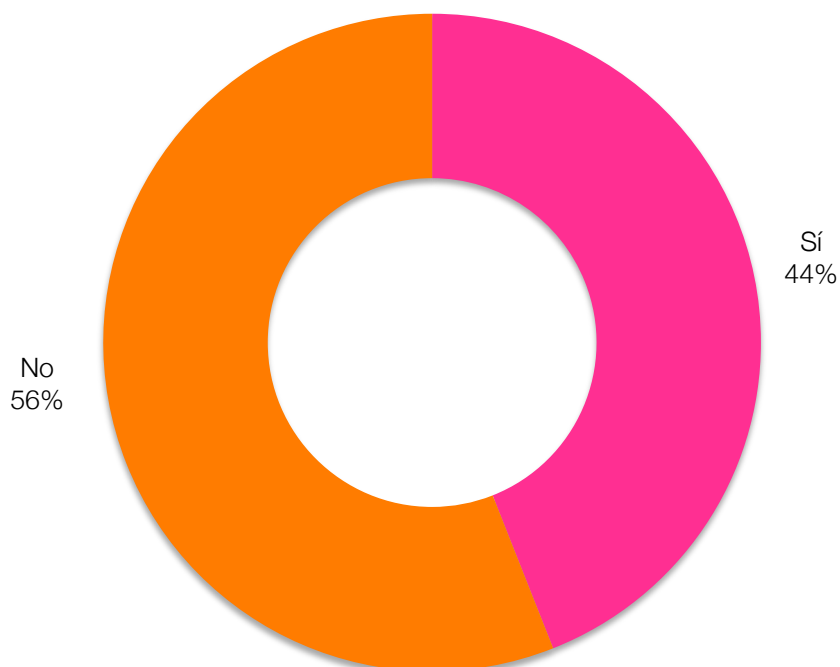
“S'està treballant per bastir una xarxa de voluntariat arreu del territori català”

Extret de les preguntes obertes

4.4. Persones remunerades

El 44% de les entitats ambientals participants en el Panoràmic compta amb persones remunerades en els seus equips. D'aquestes, el 89% compten amb entre 1 i 10 persones remunerades a l'entitat. Aquest fet l'adiu amb el nombre de persones sòcies de les entitats, que mostren que es tracten moltes d'elles d'entitats petites però amb alts nivells d'implicació.

Gràfic 15 Entitats que compten amb persones remunerades

Gràfic 16 Entitats segons el nombre de persones remunerades

Per tal d'aprofundir en els equips remunerats, el Panoràmic recull indicadors sobre les 3 categories laborals més habituals en el món no lucratiu. Es tracta de l'atenció directa –lligada a les activitats–, la dedicació a estructura –com són les tasques administratives, de comunicació, etc.– i la gerència o direcció.

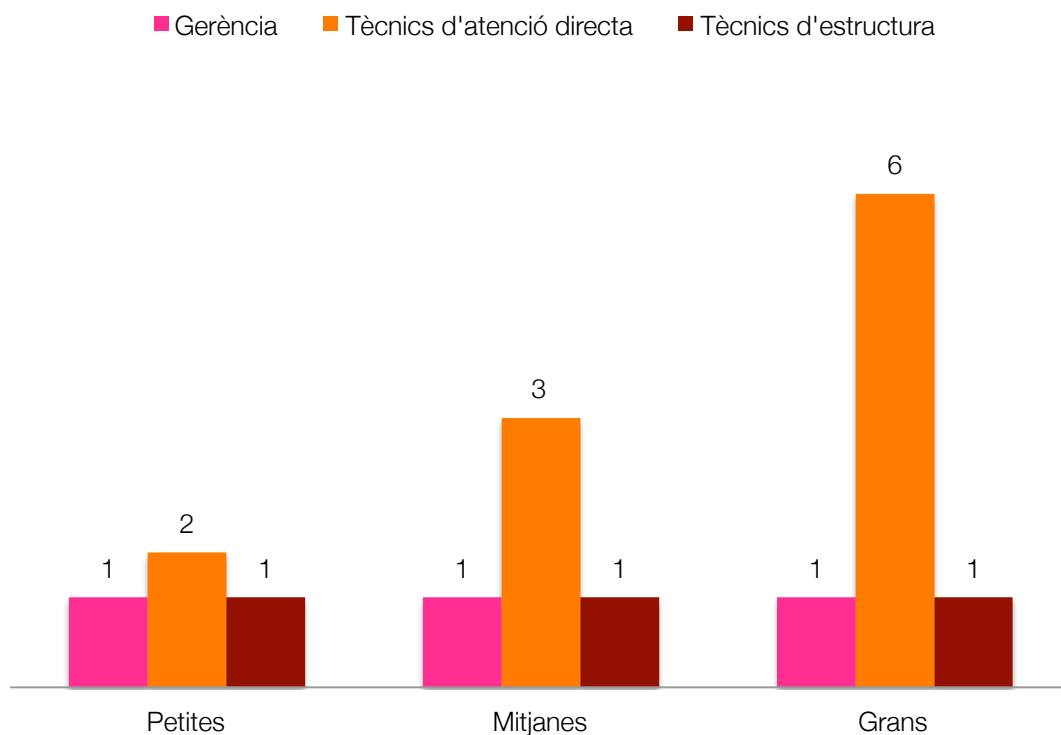
Atès que hi ha diferències segons el nombre de persones remunerades, s'ha estructurat la informació en tres grups en funció de la grandària de les organitzacions. En les entitats petites, que per terme general estarien formades per 4 persones, 2 es dediquen a l'atenció directa, 1 a l'estructura i 1 a direcció.

En el cas de les entitats mitjanes, formades per 5 persones, 3 s'adrecen a l'atenció directa, 1 a estructura i 1 a direcció. Per últim, en el cas de les entitats de grandària superior, la categoria d'atenció directa es duplica, mentre que l'estructura i la direcció es mantenen.

“En l'apartat de treballadors tècnics (atenció directa i tècnics) tothom compleix ambdues funcions”

Extret de les preguntes obertes

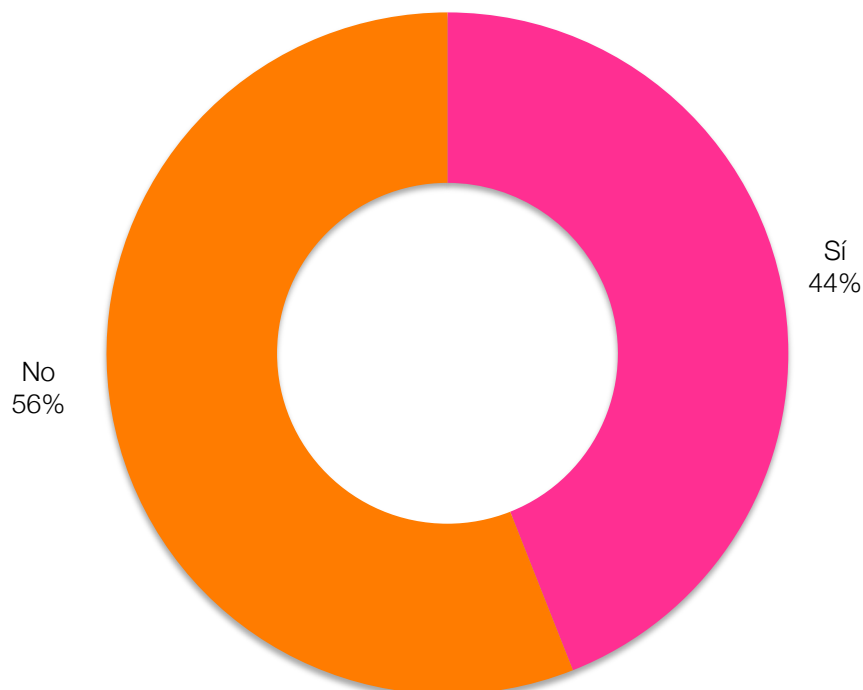
Gràfic 17 Nombre de persones remunerades segons el tipus d'activitat que realitzen

4.5. Persones destinatàries

El 62% de les entitats compten amb persones destinatàries de les seves activitats. Es consideren persones destinatàries aquelles a qui s'adreça l'activitat principal però que no són sòcies de l'entitat. Es tracta d'un concepte que pot portar a diverses interpretacions i que caldrà analitzar en futures edicions del Panoràmic per tal de garantir uns resultats consistents. A tall d'exemple, en una activitat realitzada en l'espai públic es pot considerar com a persona destinatària a totes aquelles vianants que durant una estona presencien l'activitat. O pel contrari, fer referència als beneficiaris directes de les activitats.

Gràfic 18 Entitats que compten amb persones destinatàries

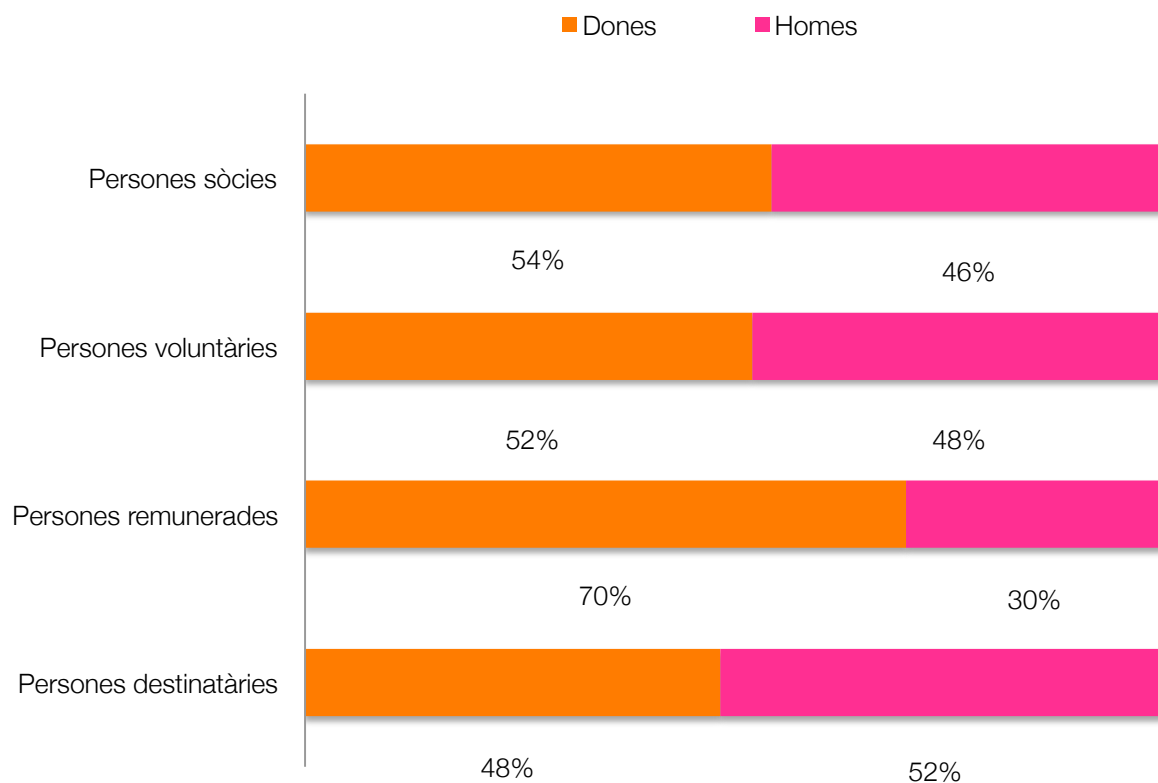
“Les persones destinatàries de les nostres activitats són la ciutadania en general i els educadors/es ambientals a nivell més concret”

Extret de les preguntes obertes

4.6. 3.6. Participació de dones i homes

El món lucratiu és, en general, un sector feminitzat pel que fa a les persones remunerades. De fet, en el cas del sector ambiental, s’observa que el 70% són dones. D’altra banda, la presència d’homes i dones entre les persones sòcies, voluntàries i destinatàries es troba dins d’una forquilla del 40%-60% que es pot considerar equilibrada.

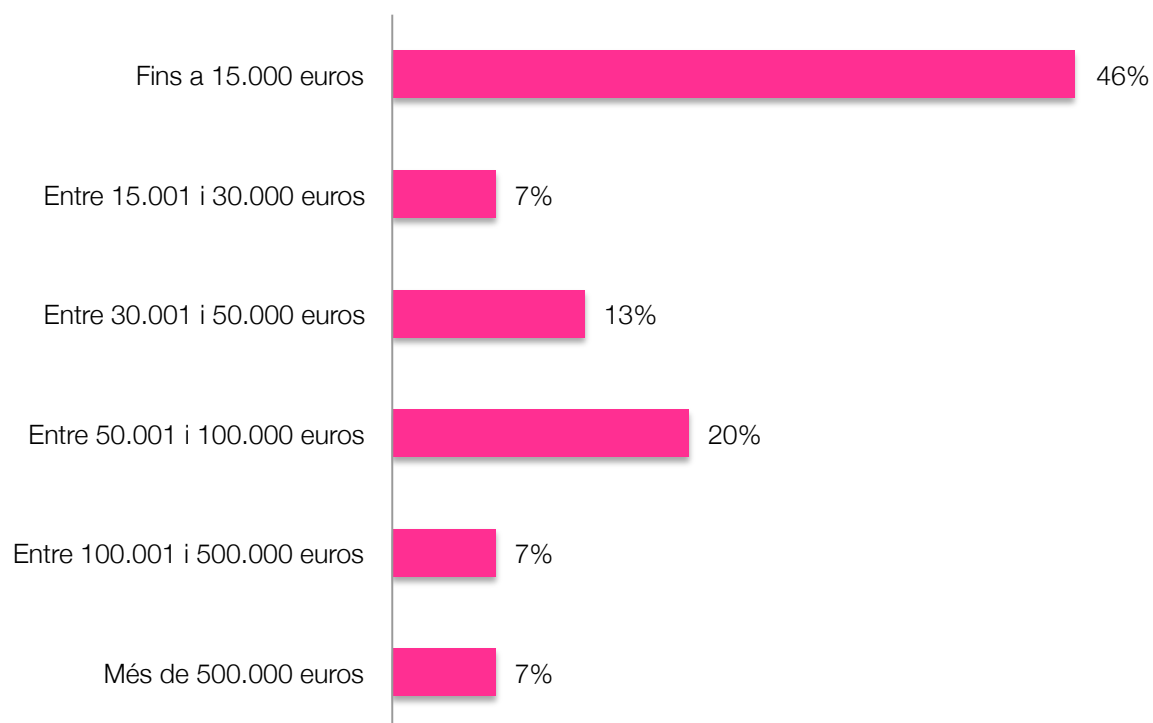
Gràfic 20 Persones implicades en les entitats ambientals per sexe

5. Els recursos econòmics

En termes generals, les entitats tenen un volum econòmic reduït i acostumen a fer molt amb poc, especialment les organitzacions més petites. No obstant això, en el cas de les entitats ambientals destaca un 20% d'organitzacions que l'any 2014 va tenir uns ingressos d'entre 50.001 € i 100.000€. Tanmateix, si es comparen els resultats amb els del Baròmetre Ambiental, s'observa com els nivells d'ingressos superiors han disminuït, ja que per exemple, les entitats situades entre 100.001 i 500.000€ amb dades del Baròmetre eren el 21% i el Panoràmic apunta més aviat cap al 7% de les entitats.

Gràfic 21 Ingressos reals de les entitats ambientals per trams (exercici 2014)

L'anàlisi d'ingressos i despeses en 2014 per la mida de les organitzacions, mostra que en les entitats petites el resultat de l'exercici dóna un saldo negatiu, mentre les entitats mitjanes i grans és positiu, especialment les mitjanes. Aquests resultats semblen posar de manifest els diferents marges de maniobra i la capacitat per fer front a les despeses segons la grandària de les entitats.

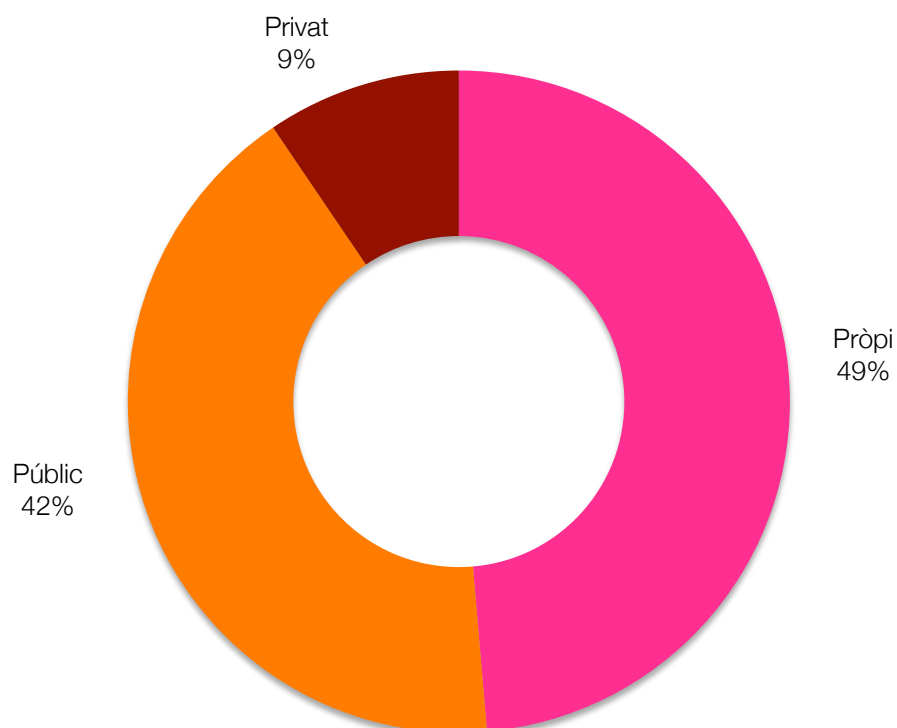
Les entitats ambientals s'han organitzat en tres grups segons el seu volum econòmic (corresponents als quartils) i s'han anomenat petites, mitjanes i grans.

Taula 1 Ingressos i despeses reals segons grandària de les organitzacions (exercici 2014)

	Ingressos reals	Despeses reals	Saldo
Entitats Petites	4.002,50€	5.127,50 €	-1.125,00€
Entitats Mitjanes	29.077,50€	24.500,00€	4.577,50€
Entitats Grans	81.428,00€	78.992,75€	2.435,25€

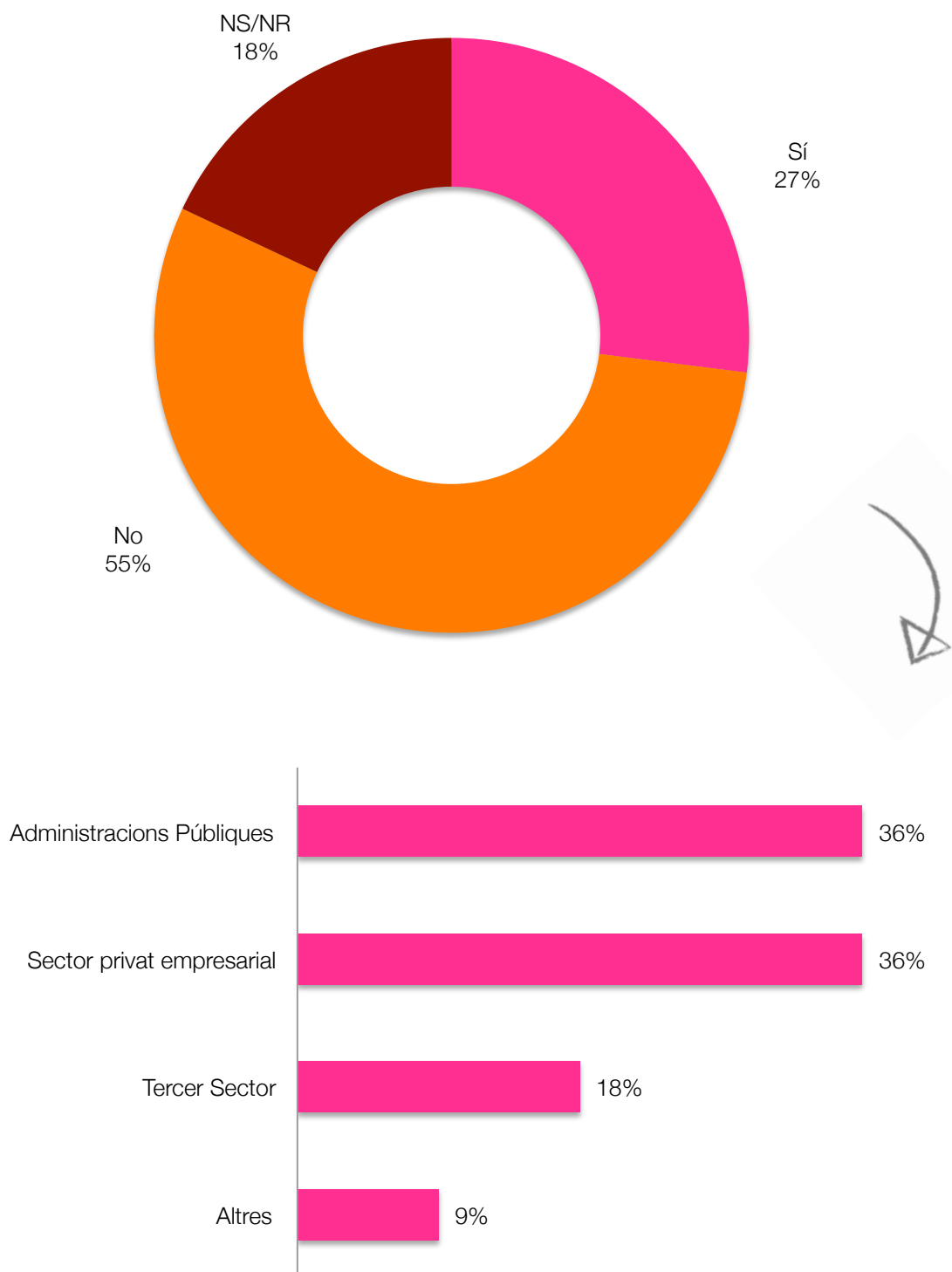
Les fonts de finançament de les entitats ambientals es divideixen principalment entre pròpies i públiques, on el 49% dels ingressos provenen de fonts pròpies i el 42% de fonts públiques. Només un 9% dels ingressos del 2014 venien de fonts privades. El Baròmetre del Tercer Sector Ambiental de Catalunya mostra dades semblants.

Gràfic 23 Ingressos de l'any 2014 per fonts de procedència de les entitats ambientals

Per altra banda, el 27% de les organitzacions ambientals que han participat en el Panoràmic manifesten rebre aportacions en espècies com béns i serveis no monetaris, de les quals la majoria provenen de les administracions públiques - 37%- i del sector privat -36%-.

Gràfic 24 Entitats que reben aportacions en espècies i procedència d'aquestes

“Col·laboracions amb altres entitats del tercer sector. Per exemple, cedim espais i en comptes de que ens ho paguin econòmicament, ens ofereixen places amb descompte per als nostres socis, o bé, fan alguna actuació dins de l'espai de l'equipament”

Extret de les preguntes obertes

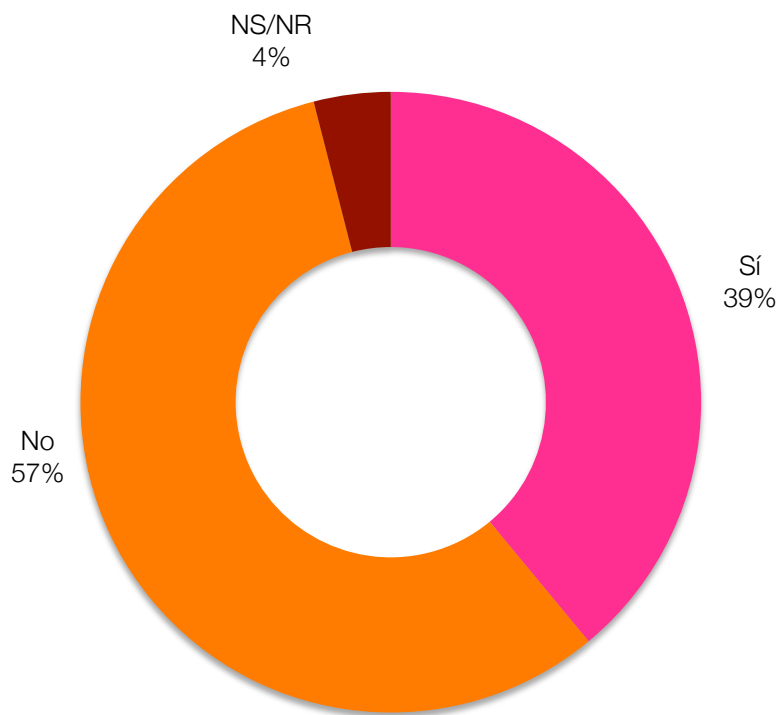
“Els préstecs personals XCT [...] 6 mesos o 1 any i a un interès del 2.5%. Es un bon sistema de finançament”

Extret de les preguntes obertes

5.1. Fiscalitat

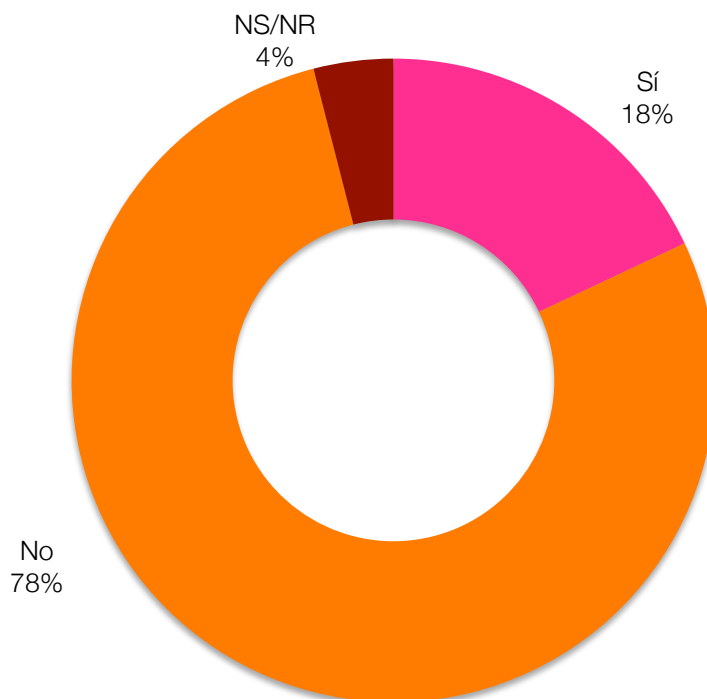
Des de l'any 2013 les organitzacions es troben automàticament exemptes del pagament de l'IVA, sempre que compleixin uns requisits bàsics (com per exemple no tenir afany de lucre i garantir la gratuïtat dels càrrecs de la junta directiva). El 39% de les entitats ambientals afirma haver-se acollit a l'exempció del pagament de l'IVA, mentre que el 257% no hi compta.

Gràfic 25 Organitzacions amb exempció d'IVA

Donats els possibles efectes desfavorables que pot provocar l'exempció de l'IVA, s'ha preguntat a les organitzacions si la seva situació actual (sigui d'exempció o no) és la desitjada o, al contrari, es vol canviar en el futur. Els resultats mostren que la majoria d'entitats prefereix mantenir la seva situació respecte a aquest impost -78%- .

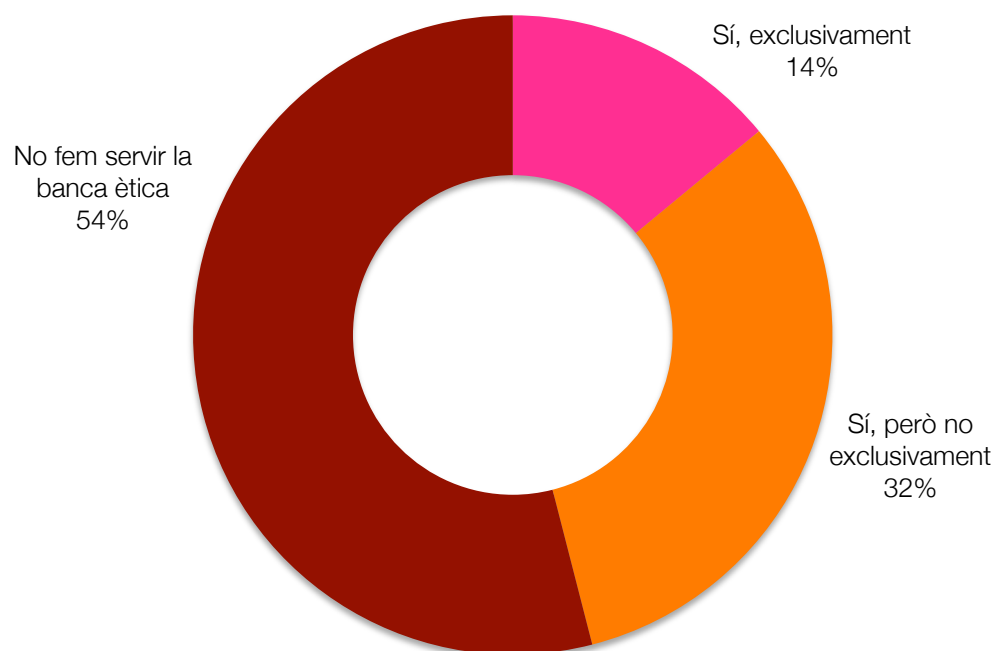
Gràfic 26 La vostra entitat s'està plantejant canviar la seva situació respecte l'exempció de l'IVA?

5.2. Banca ètica

La banca ètica està formada per un conjunt d'entitats financeres que prioritzen principis com la solidaritat, la cooperació i la sostenibilitat per sobre de la rendibilitat. En els darrers anys s'ha estès el seu ús en el conjunt de la societat. Pel que fa a les organitzacions ambientals, el 36% la fan servir en la gestió dels recursos de l'organització, el 14% en exclusivitat i el 31% combinant-la amb altres tipus d'entitats bancàries. Aquestes xifres d'ús es troben per sobre de la mitjana d'entitats catalanes, que se situa al 19% d'ús, el 13% en exclusivitat i el 6% de manera combinada amb altres entitats bancàries.

Gràfic 27 Ús de la banca ètica per a la gestió dels recursos econòmics de l'associació

“L'any 2013 vam emprar banca ètica de manera parcial. Per problemes aliens a nosaltres vam haver d'anul·lar el compte i estem mirant de tornar a emprar-la de forma permanent”

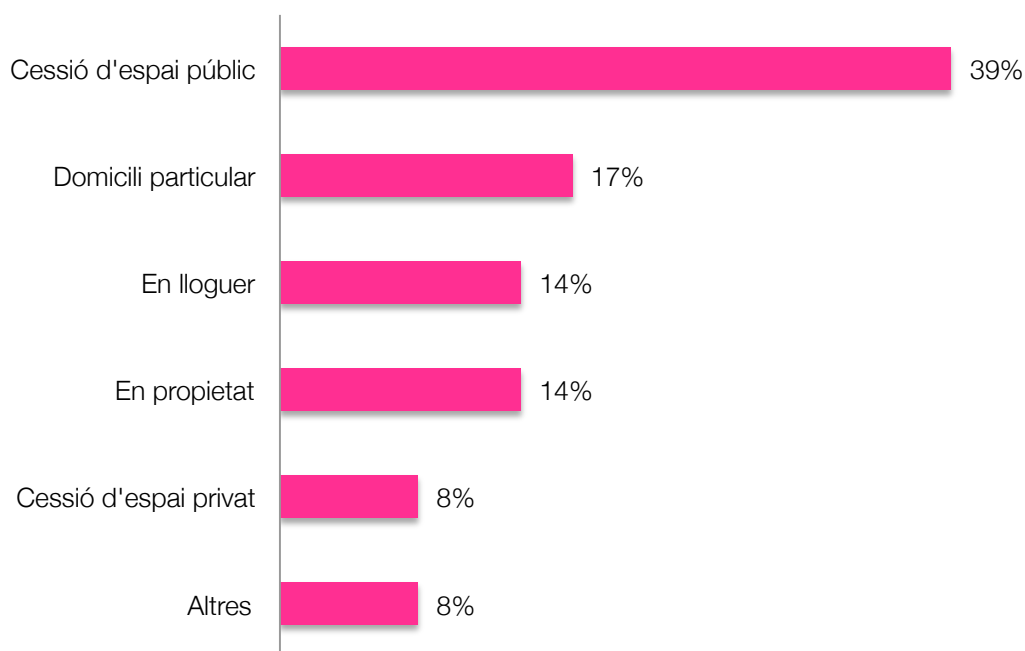
Extret de les preguntes obertes

6. Espais i equipaments

Els espais i equipaments són un dels recursos fonamentals de la vida associativa donat que, en molts casos, són necessaris per al desenvolupament d'activitats. Són també espais de visibilitat i de relació. Un primer element que s'analitza són les seues de les entitats.

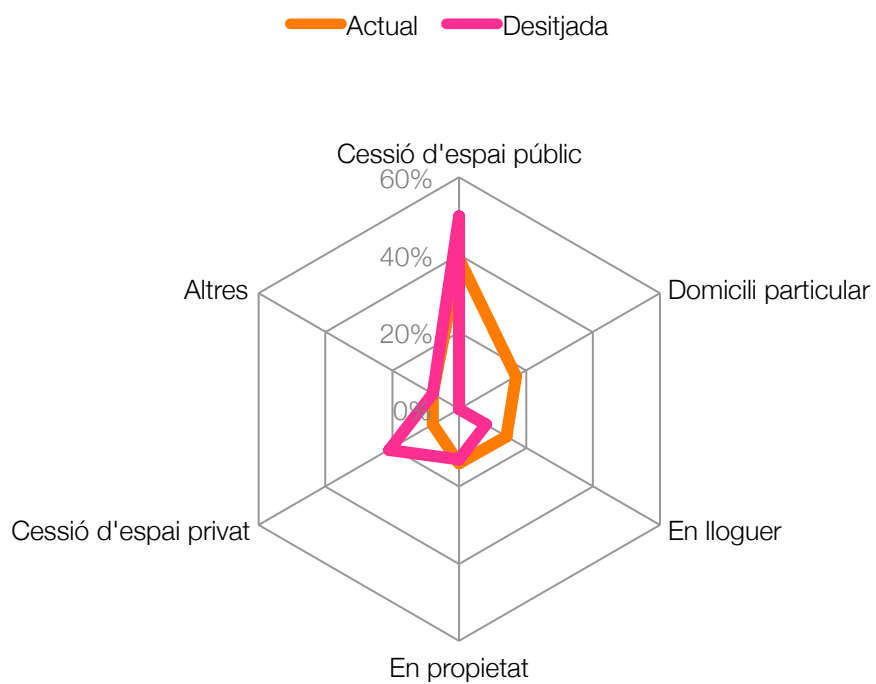
Els resultats del Panoràmic mostren que el 39% de les entitats ambientals tenen la seu actual en un espai d'un equipament públic cedit i el 17% en un domicili particular d'una persona membre. Aquesta xifra és més alta que en el conjunt del món no lucratiu. El lloguer i la propietat representen el 14% de les seues respectivament i la cessió dins d'un espai privat el 8%.

Gràfic 28 Situació de la seu actual

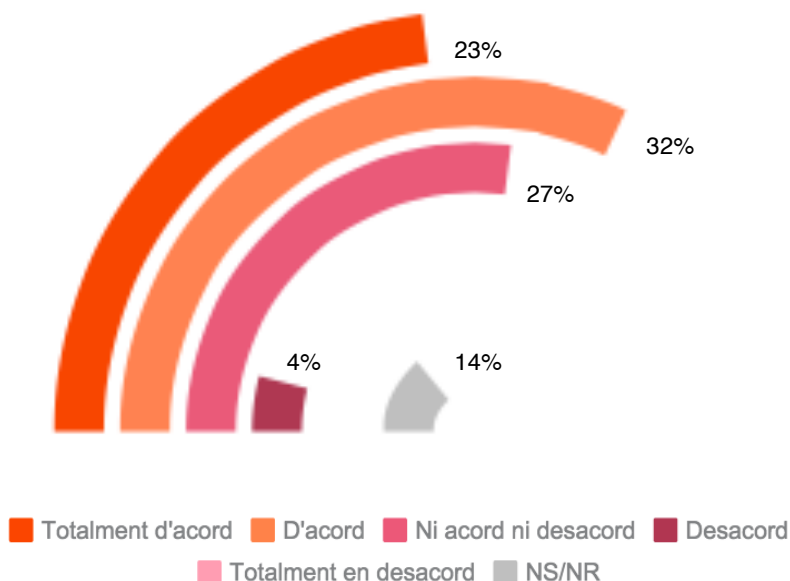
La comparativa entre la situació actual de la seu i la desitjada mostra com les entitats ambientals prefereixen comptar amb un espai cedit dins d'un equipament públic o en un local propietat de l'administració. La segona opció desitjada és la cessió dins d'un equipament privat.

Gràfic 30 Comparació entre la situació de la seu actual i la desitjada

En termes generals, les entitats ambientals estan satisfetes amb els espais, equipaments i/o instal·lacions que utilitzen o dels quals disposen; el 55% es mostra satisfet, el 27% no es posiciona i el 4% afirma estar insatisfet (el 14% no sap o no contesta).

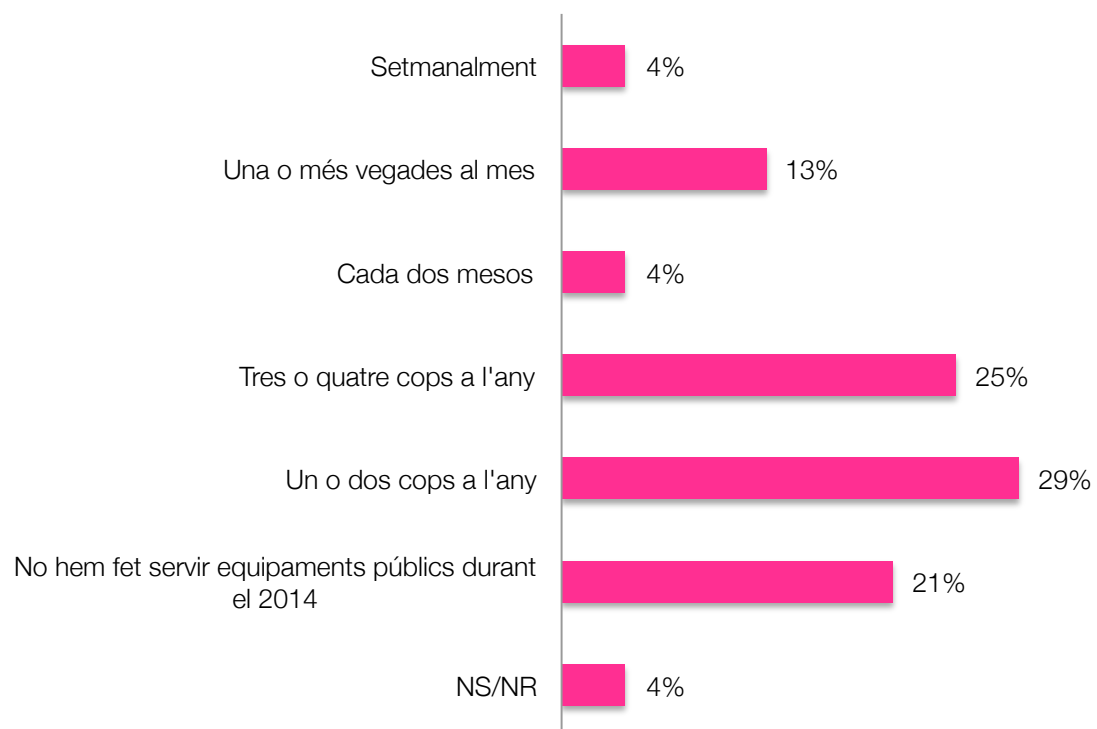
Gràfic 29 Grau d'acord amb l'afirmació: "La nostra organització està satisfeta amb els espais / equipaments / instal·lacions que utilitza o dels quals disposa"

Més enllà dels espais dels quals disposen les entitats, aquestes fan ús dels espais públics oberts amb poca freqüència: la major part d'entitats els utilitza un o dos cops l'any -29%-, mentre que una quarta part de les organitzacions en fa ús entre i 4 vegades l'any. A més, hi ha un 21% de les entitats que assegura que no ha fet servir equipaments públics durant el 2014. Són molt poques les entitats que fan un ús habitual dels espais públics oberts, així només un 17% en fa un ús mensual.

D'altra banda, les entitats que fan activitats en espais públics oberts principalment els utilitzen per fer accions de sensibilització i visibilitat i, en menor mesura, participar de fires i mercats solidaris.

Gràfic 31 Freqüència d'ús dels espais públics oberts

7. Reptes de futur

L'últim apartat de l'informe fa referència als reptes de futur i a les prioritats en el dia a dia de les entitats. Per recollir la informació s'han sintetitzat els reptes expressats per les associacions en l'edició del Panoràmic 2014. En el qüestionari d'enguany s'ha demanat que s'ordenin per grau de prioritat i s'han afegit, a més, alguns temes d'actualitat.

Pel que fa als temes que preocupen a les organitzacions en el seu dia a dia sembla que la millora de la comunicació i la difusió és el més compartit. A aquest el segueix l'ampliació de la base social i l'assoliment dels objectius missionals. Per al conjunt de les organitzacions sense ànim de lucre de Catalunya, aquestes són també les tres prioritats que es situen en els primers llocs; per tant, no només s'estaria parlant de prioritats pròpies del sector ambiental sinó del conjunt del món no lucratiu.

*“Tenim proveïdors que ens serveixen
productes i ens relacionem amb altres
cooperatives i petits proveïdors”*

Extret de les preguntes obertes

- 1 Millora de la comunicació i la difusió
- 2 Ampliació de la base social
- 3 Assoliment dels objectius missionals
- 4 Millora de la gestió interna
- 5 Disposar de locals i espais
- 6 Diversificar les fonts de finançament
- 7 Millora de les relacions amb les administracions
- 8 Relleus en els òrgans de govern

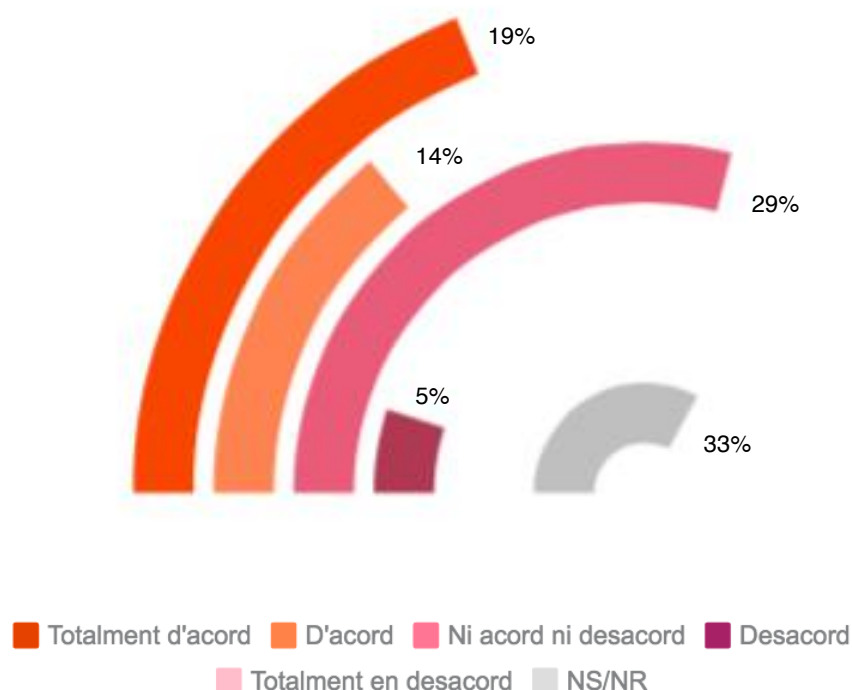
Respecte als reptes com a sector, les organitzacions ambientals identifiquen com a principals l'ampliació de la base social, el treball en xarxa i la millora del treball d'incidència política. Cal destacar que aquests reptes fan referència al conjunt del món no lucratiu i no al dia a dia de cada entitat com era el cas anterior.

- 1 Base social
- 2 Treball en xarxa
- 3 Millora del treball d'incidència política
- 4 Reconeixement social i de les administracions
- 5 Consolidar el finançament
- 6 Model propi de fiscalitat
- 7 Extensió del Codi ètic a l'àmbit català
- 8 Agència de mecenatge
- 9 Reglament d'espectacles
- 10 Agència de comunicació

Per altra banda, el Panoràmic recull una sèrie de preguntes d'opinió sobre temes d'actualitat. Concretament sobre la nova llei de transparència catalana que estipula una sèrie d'obligacions en relació a la publicació de dades econòmiques de les administracions públiques i que també afecta les organitzacions. La transparència i la rendició de comptes formen part dels mateixos valors del món no lucratiu i, per tant, el marc legal està en sintonia amb el tarannà del sector.

S'ha preguntat si aquesta llei està contribuint a la millora de la transparència en les organitzacions ambientals. El 33% considera que ha contribuït positivament, un 29% no es posiciona i un 5% creu que no és una aportació positiva.

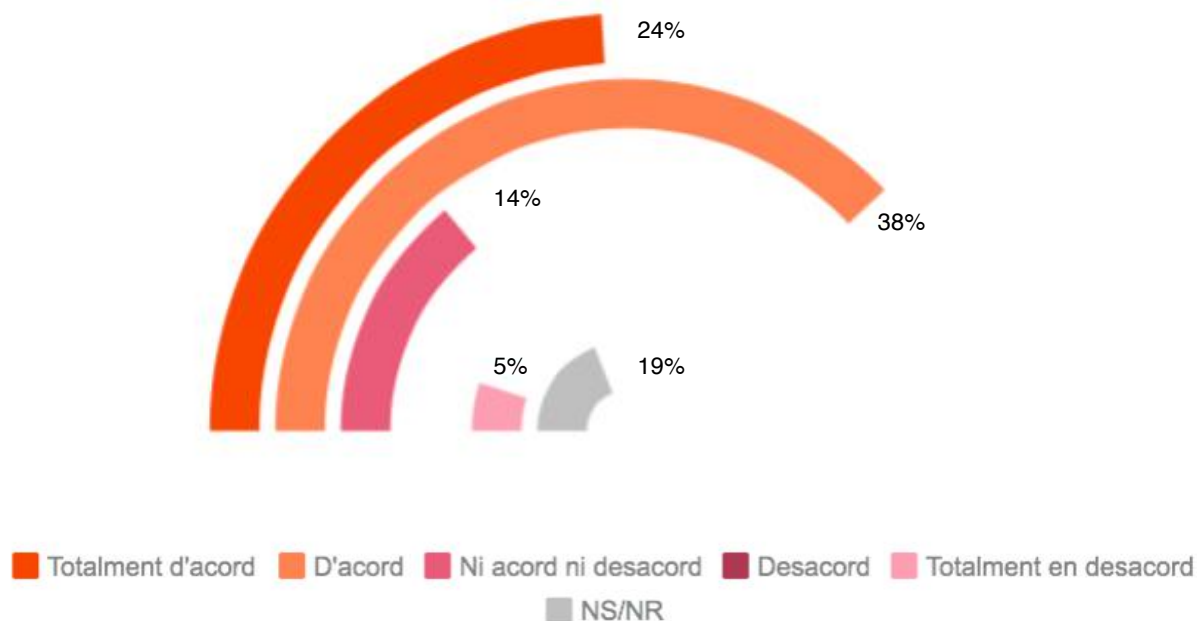
Gràfic 32 Grau d'acord amb la següent afirmació: "La llei de transparència que va entrar en vigor el passat mes de desembre de 2014 està contribuint a millorar la rendició de comptes i la transparència de la nostra associació."

D'altra banda, també s'ha preguntat per la valoració que fan les entitats de la seva participació en espais de trobada i participació municipal i les entitats han contestat de manera satisfactòria. La majoria el 62%, valoren positivament

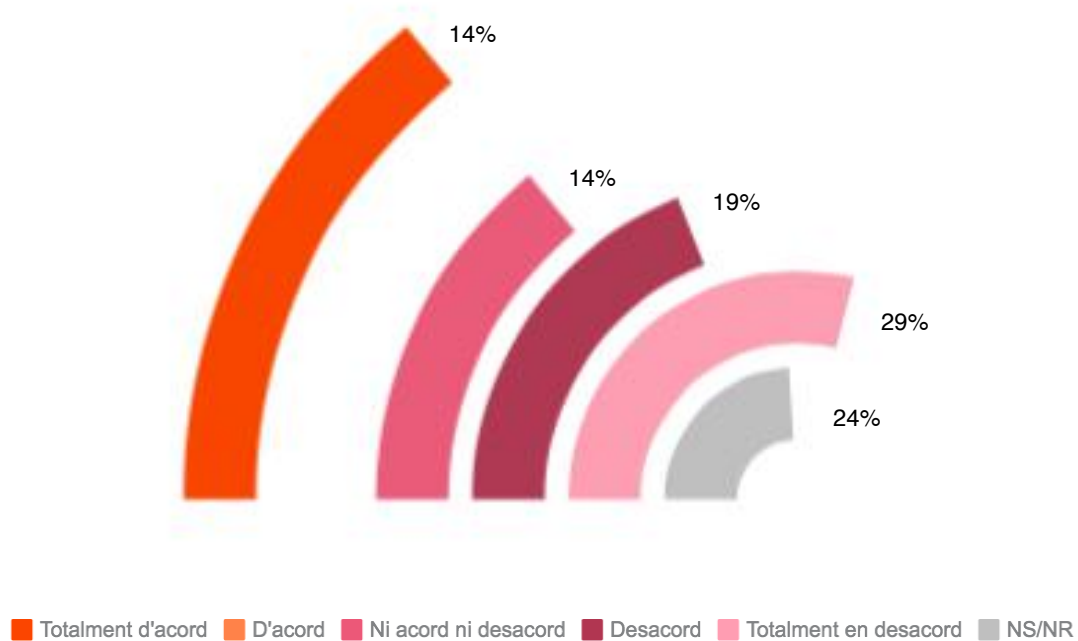
aquesta participació mentre un reduït 5% no n'està satisfet. El 14% no es posiciona o no contesta la pregunta. Com s'observa en el gràfic, cap entitat ha marcat l'opció 'En desacord'.

Gràfic 33 Grau d'acord amb la següent afirmació: "La nostra entitat valora positivament la seva participació en espais de trobada i participació municipal."

Atès que 2015 ha estat un any electoral, s'ha preguntat per les accions d'incidència política en el marc del procés d'eleccions municipals de maig de 2015. Els resultats indiquen que el 14% ha realitzat accions d'incidència política en aquest context mentre que el 48% no ha realitzat accions d'incidència. El 14% no es posiciona davant aquesta pregunta i el 24% no sap o no contesta. Aquesta tendència també es dona en el conjunt d'entitats catalanes.

Gràfic 34 Grau d'acord amb la següent afirmació: "La nostra entitat ha realitzat accions d'incidència política en el marc del procés d'eleccions municipals de maig de 2015."

8. Annexos

8.1. Fitxa tècnica

Tipus d'estudi

Quantitatiu

Àmbit

Entitats ambientals

Univers

Organitzacions sense afany de lucre i d'iniciativa privada. També entitats i col·lectius sense forma jurídica

Dimensió de la mostra

60

Nivell d'error

Per un nivell de confiança del 95,5% i en situació de màxima indeterminació ($p=q=0,5$) l'error màxim és del $\pm 9\%$

Calendari de treball de camp

De setembre a desembre de 2015

Recollida d'informació

Aplicació professional per a la recollida de respostes a través de qüestionari online amb preguntes tancades, obertes i semiobertes. També qüestionari en plantilla de documents i qüestionari breu

Tractament de les dades

Depuració de dades, càlcul i recodificació de variables

Anàlisi

Estadística descriptiva -amb remostreig per bootstrap-, estadística no paramètrica i tècniques de mostreig

Dades de referència

L'any de referència és 2014 donat que és el darrer any tancat en el moment d'iniciar el treball de camp a excepció de la pregunta d'opinió en relació amb la incidència política.

8.2. Entitats impulsores

Coordinació

El **Consell d'Associacions de Barcelona (CAB)** és la plataforma d'associacions de la ciutat. La seva missió és treballar per al desenvolupament de l'associacionisme i dels seus valors a Barcelona, tot construint un espai de participació, vertebració –territorial i sectorial- i d'interlocució d'organitzacions interessades en l'associacionisme. El CAB ha estat l'impulsor dels dos congressos d'associacionisme celebrats a la ciutat.

Impulsat conjuntament amb:

L'Observatori del Tercer Sector (OTS) és un centre de recerca especialitzat en el tercer sector, independent i sense ànim de lucre, que té per objectiu aprofundir i incrementar el coneixement d'aquest sector i treballar per a la millora del funcionament de les organitzacions no lucratives. L'OTS ha realitzat estudis de referència que han contribuït a la millora del tercer sector i a donar visibilitat social.

La Fundació Francesc Ferrer i Guàrdia és una entitat sense afany de lucre que treballa en els àmbits de la joventut, l'educació, la participació democràtica, la ciutadania i les polítiques públiques en general. Genera coneixement des de la investigació social aplicada, aportant propostes estratègiques i assessoraments a les administracions públiques i a les entitats.

La Fundació Pere Tarrés, amb més de 50 anys d'existència, és una organització no lucrativa d'acció social i educativa, dedicada a la promoció de l'educació en el temps lliure, el voluntariat, la millora de la intervenció social i l'enfortiment del teixit associatiu. Amb el temps la seva acció s'ha ampliat a altres àmbits de l'acció social com ara la formació, la recerca i la gestió.

L'Obra Social "la Caixa" té per missió contribuir al progrés de les persones i la societat amb especial incidència en els col·lectius més vulnerables, ja sigui a través de programes propis, aliances estratègiques o col·laboracions, mitjançant actuacions eficients, innovadores, avaluable i susceptibles de ser transferides a altres entitats.

8.3. Fonts consultades

Corts, S.; Montaña, O.; Torra, R. (2012). *"2n Congrés d'Associacions de Barcelona. Memòria 2010-2011"*. Barcelona: Consell d'Associacions de Barcelona.

Fernández, M.; Vidal, P. (2015). *"Panoràmic de les Associacions de Barcelona 2014. Fotografia d'un compromís amb la ciutat"*. Dossier Barcelona Associacions. 2a època – núm1. Barcelona: Torre Jussana

Llei 25/2015 del 30 de juliol, del voluntariat i del foment de l'associacionisme. DOGC 6930 del 7/8/2015. Recuperat de:
<http://portaldogc.gencat.cat/utillsEADOP/PDF/6930/1438814.pdf>

Murray, R.; Larry, J. (2005). *"Estadística"*. 3a edició. Mèxic DF: Mc Grau-Hill / Schaum

Obrador del Tercer Sector Ambiental de Catalunya (2015). *"Baròmetre del Tercer Sector Ambiental de Catalunya"*. Recuperat de:
http://www.entitatsambientals.cat/media/repository/2306151014_informebaroime tre2015tsacat.pdf

Torregrossa, M.D. (2013). *"Régimen fiscal de las entidades no lucrativas"*. Recuperat de:
http://www.ens.cat/sites/default/files/regimen_fiscal_de_las_entidades_no_lucrativas.pdf

Trullén, J. (dir). *"Enquesta 2011 Condicions de Vida i Hàbits de la Població Catalana. Resultats Sintètics Barcelona: ciutat, àrea metropolitana, regió metropolitana i província"*. Barcelona: IERMB, Àrea Metropolitana de Barcelona i Diputació de Barcelona

Vidal, P.; Fernández, M. (2013). *"Anuari 2013 del Tercer Sector Social de Catalunya. Document de síntesi"*. Barcelona: Taula d'entitats del Tercer Sector Social i Observatori del Tercer Sector

Agraïments

Gràcies a totes les entitats participants per fer possible aquesta recerca i col·laborar així en l'enfortiment del món no lucratiu. Gràcies també a les federacions implicades en el Panoràmic per donar empenta a la recollida de respostes i per les aportacions en el disseny del qüestionari.

El projecte no hauria estat possible sense el treball dedicat de tot l'equip així com del suport de les institucions i administracions públiques.

Gràcies a tots i totes!

